

A BALATONI HALGAZDÁLKODÁS EREDMÉNYEI ÉS JÖVŐBENI TERVEI

Összeállította: Nagy Gábor horgászati ágazatvezető, a Balaton Fejlesztési Tanács felkérésére
jelen dokumentum a 2021.09.17-én 10:00-kor tartandó előadás rövidített összefoglalója

1. A Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. rövid bemutatása

Társaságunk 100%-ban állami tulajdonú cég, melynek tulajdonosi joggyakorlója az Agrárminisztérium. A halászat 2013.12.05-én történt leállítása óta fő tevékenységünk a Balaton halgazdálkodási jogosultjaként a horgászat kiszolgálása. Két telephelyünkön (Siófok, Horgony u. 1. és Keszthely, Csík Ferenc stny. 5.), valamint az országban közel 200 db szerződött partnerünkön keresztül, továbbá online úton biztosítjuk a területi horgászjegyek megvásárlásának lehetőségét. A tó halállományának fenntartását, egyúttal a horgászat eredményességének érdekeit szolgálják a halórzés, valamint a haltelepítések, melyeket elsősorban a saját tógazdaságainkban megtermelt halból végezzük. Szolgáltatásaink között a horgászok részére szálláshelyeket, foglalható horgászhelyeket, csónakbérlési lehetőségeket és vezetett horgásztúrákat is nyújtunk. Az említett tógazdaságaink (összes terület 1050 hektár) a balatoni telepítésre szánt halon felül a gasztronómia számára is termelnek kiváló minőségű („Minőségi Magyar Hal”, valamint „Balatoni Hal” OFJ) alapanyagot.

Társaságunk nonprofit elven működik: a tulajdonosi joggyakorló elvárja a pozitív gazdálkodást, de az eredményt nem veszi ki osztalék formájában, hanem visszaforgatásra kerül a folyamatos fejlesztésekbe, illetve többlet haltelepítésekre fordítjuk.

A cég 2020. év végi bevétele 1 161 000 000 Ft, ebből az eredmény 127 000 000 Ft volt.

2. Horgászjegy forgalom

A horgászat jelenlétének és jelentőségének növekedését az alábbi szám adatok mutatják be. A táblázathoz fűzött magyarázat: A 2020. év előtt a vizsgált időszakban jegyár emelés nem történt. 2020. január 1-től egy átlagosan 17%-os jegyár emelést hajtottunk végre. Az emelés mértéke jegytípusonként eltért, a 17% az egyes

jegytípusok értékét figyelembe véve súlyozott átlag. A Ft alapú növekedés azért nagyobb ütemű 2020 előtt, mert egyre többen választják a magasabb értékű, jellemzően éves jegyeket. Ez a Balaton és a BHNp. Zrt. felé vetített bizalmat tükrözi a korábbi állapotokhoz képest. A jegy-darabszám adatok nem tükrözik a horgászok létszámát, mivel az időszakos jegyeket egy horgász egy év alatt többször is kiválthatja. 2020-ban a becslésünk alapján mintegy 80 000 fő balatoni horgásszal számolhatunk.

Balatoni horgászjegy forgalom 2012-2020					
év	db	növekedés db	FT	növekedés FT	göngyölített növekedés a halászat 2013-as leállítása óta (%)
2012	59349		511 741 000		
2013	61967	4,41%	516 133 000	0,86%	100%
2014	67822	9,45%	555 120 000	7,55%	107,55
2015	75196	10,87%	616 591 000	11%	119,46
2016	83600	11,18%	682 283 000	10,65%	132,19
2017	85571	2,30%	735 789 000	7,84%	142,56
2018	91546	6,98%	789 170 000	7,25%	152,90
2019	93427	2,05%	830 826 000	5,28%	160,97
2020	93741	1,00%	965 698 000	16,23%	187,10

3. Horgászturisztikai szolgáltatásaink

A Keszthelyen található Akvárium Apartmanházak és a Süllőfészek Vendégház elnevezésű horgászbarát szálláshelyeinken horgászati lehetőséget (móló, stég, csónak) és vezetett horgásztúrákat is kínálunk vendégeinknek. A 2020. évben összesen nálunk eltöltött 3899 vendégéjszaka nettó 39 511 000 Ft árbevételt generált.

4. A 2020. évi haltelepítések összesített számai

A Balatoni haltelepítéseket 2020-ban összesen 33 helyszínen, 106 fuvarral 11 256 megtett út során végeztük, a pontos számok az alábbiakban láthatóak:

Haltelepítések a Balatonon és a Kis-Balatonon 2020-ban				
vízterület	halfaj	korosztály	telepítési kötelezettség	betelepítve
Balaton	ponty	2-3 nyaras	300 000 kg	337 151 kg
Balaton	süllő	1-2 nyaras	6 000 kg	3038 kg
Balaton	csuka	előnevelt	250 000 db	252 000 db
Balaton	compó	2-3 nyaras	200 kg	500 kg
Balaton	balin	2 nyaras	3000 db (vegyes ragadozó)	563 kg (15500 db)
Balaton	kőszüllő	1-2 nyaras	3000 db (vegyes ragadozó)	14330 db
Balaton	balin	előnevelt	0 db	120 000 db
Balaton	menyhal	1 ny	100 db	11000 db
Kis-Balaton	ponty	előnevelt	250 000 db	250 000 db
Kis-Balaton	csuka	előnevelt	100 000 db e.n. ragadozó	51 000 db
Kis-Balaton	süllő	előnevelt	100 000 db e.n. ragadozó	50 000 db

5. A tógazdasági haltermelés

2020. év során 801 tonna halat termeltek összesen tógazdaságaink, az akkori 652 hektár termőterületen. A tógazdaságaink főbb jellemzőit az alábbiakban foglalom össze:

Saját tógazdaságaink: Balatonföldvár (20 ha), Balatonszárszó (15 ha) és Öreglak (28 ha)

Állami tulajdon, vagyonkezelési szerződés keretében hasznosítjuk:

Irmapuszta (273ha), Buzsák (133ha), Balatonszárszó (15ha), Balatonföldvár (20ha)

A BHNP Zrt. tógazdasági területének növekedése		
név	dátum (termelésbe állás)	hektár
Varásló	2018	183
Öreglak (vásárlás)	2018	28
Fonyód	2021	138
Mórichely	2021	260
2021.01.01-től összesen 1050 hektáron tófelülettel rendelkezik a cég.		

6. A balatoni halórzés jellemző számadatai

év	Szabálysértés miatti feljelentések (db)	Horgászrend sértés miatti intézkedés (db)	Tetten ért orvhalász (fő)	Rendőrségi eljárási ügy (db)	Felszedett orvhalász háló (m)
2014	229	68	18	15	3400
2015	324	78	16	16	1986
2016	330	82	2	2	1100
2017	257	68	7	7	2860
2018	273	39	11	11	1965
2019	537	50	3	3	930
2020	815	0*	17	17	810

*már a
feljelentések
között

Haltetem begyűjtés 2014-2020 (db)							
év	Halfajok						összesen
	busa	egyéb hal	angolna	harcsa	ponty	garda	
2014	1017	28110	5531	150	303	32808	67919
2015	1131	13410	6981	3	240	5	21770
2016	1059	13356	1263	2	2835	1760	20275
2017	882	17753	1883	0	1601	0	22119
2018	933	18232	1606	2	3350	350	24473
2019	789	19585	590	17	5124	3477	29582
2020	1104	62537**	631	18	1617	600	66507

**küsz jelentős
számban

7. Felhasznált támogatások 2020-ban

- GINOP-2.3.2-15-2016-00004 A balatoni halállomány fenntartható, horgászati célú hasznosításának megalapozása – 2021-ben zárul az 5 éves projekt.
4-es konzorciumban: Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt., Magyar Tudományos Akadémia BLKI, Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ, Szent István Egyetem
Társaságunk részére jutó támogatás összege: 470 475 000 Ft
- A Magyar Országos Horgász Szövetség által nyújtott támogatások (kárókatona gyérítés, halállomány pótlás, halórzési eszközök beszerzése) összege: 36 270 000 Ft

- Magyar Államkincstár részéről kapott munkahelyvédelmi támogatás (Covid miatt):
42 596 000 Ft
- MAHOP-2.2.1-2016-2018-00078 A Varászlói Tógazdaság eszközparkjának – a termelői infrastruktúra hatékonyságának érdekében történő – komplex fejlesztése:
52 174 195 Ft

8. Jövőbeni tervek

- a közelmúltban vagyonkezelésbe vett telephelyek további fejlesztése, állagmegóvási munkálatai
- a keszthelyi Akvárium Apartmanházaknál étkező helyiség kialakítása, a telken található nádfedeles jégverem átalakítása balatoni akváriumokkal színesített bemutatóhellyé.
- Balatonudvari csónakkikötő fejlesztése (folyamatban)
- Balatonszárszói tavunkon gyerektáborok kiszolgálására alkalmas vizesblokk, szálláshely (mobilházak, vagy faházak) és bemutató hely létesítése.
- A horgászat feltételeinek biztosítása a Balaton-körül, a potenciális horgászhelyek csökkenésének megakadályozása, lehetséges bővítése: szezonon kívül a strandok, stégek, csónakkikötők, sólyahelyek. Ezek megvalósításához szükséges az érintett önkormányzatokkal történő írásbeli megállapodás, melyeket az előttünk álló hónapokban tervezzük kezdeményezni.

9. „A Balaton környéki horgászversenyek környezeti hatásai” című téma kifejtése a felkérés alapján.

Jelen anyagomhoz mellékelve küldöm a „A halgazdálkodás foszfor mérlege a Balatonban és az etetőanyagok használatának hatása” című tanulmányt, mely külön vizsgálja a két legnagyobb, nemzetközi horgászverseny okozta terhelést. Az anyagból kiemelve:

„Az évi két verseny során a Balatonba bejuttatott etetőanyag teljes mennyisége mintegy 48 tonna, amely érték töredéke a szabadidős horgászat során beszórt mennyiségnek. A felhasznált etetőanyag nagyjából fele szemes takarmány, a másik fele bojli és pellet formátumú volt.

A szabadidős és verseny horgászatok összegzett éves etetőanyag bevitele a Balatonban így 2083 tonnára becsülhető.

Az etetőanyagokkal a Balatonba évente bejuttatott foszfor mennyisége pedig mintegy 8.4 tonna. Ez az egyéb monitorozott (főleg a vízgyűjtő területről bemosódó) külső foszforterheléshez (2017-2019 átlag: 165.3 tonna; KDT VIZIG) viszonyítva 5.1%-nyi mennyiséget jelent.” – **azonban ez nem a teljes mérleg!**

„A Balaton halgazdálkodásának éves foszformérlege a halfogás és a haltetem gyűjtés során évente eltávolított ~ -6.7 tonna, a telepítés során bekerülő $\sim +3.1$ tonna és az etetőanyagokkal bejuttatott $\sim +8.4$ tonna körüli foszfor eredője. Így a halgazdálkodás feltételezett éves foszformérlege a Balatonban plusz $\sim +4.8$ tonna (2. ábra, 2. melléklet).

A horgászat becsült hozzájárulása a Balaton foszfor terheléséhez az egyéb eredetű külső terhelésekhez mérten csekély, nagyjából plusz 2.9% lehet (3. ábra). Ezáltal a halgazdálkodás, horgászat felől nem érkezhettek olyan mértékű tápanyagterhelés, amely érdemben befolyásolhatta a tó vízminőségét vagy szerepet játszhatott volna a 2019. évi algavirágzás kialakulásában.”

A témához megjegyezni kívánom, hogy 2021. évben az említett két bojlis horgászversenyen felhasználható etetőanyag mennyiségét korlátoztuk a jóváhagyott versenyszabályzatban.